

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren
Diyarbakır Milletvekili

Dijitalleşme sürecinin hız kazandığı günümüzde, haberleşme altyapısının niteliği ve erişilebilirliği, yurttaşların eğitim, sağlık, ekonomi ve kamusal hizmetlere erişimi açısından belirleyici bir unsur haline gelmiştir. Bu bağlamda, son dönemde Türkiye'de 5G teknolojisine geçiş sürecinin başlatıldığı, 2026 yılı itibarıyla ilk sinyallerin verildiği ve 81 il merkezinde hizmetin devreye alınmasının hedeflendiği ifade edilmektedir. Bununla birlikte, 5G altyapısının ülke genelinde ne ölçüde yaygınlaştığı, hangi il ve ilçelerde aktif olarak hizmet verildiği, kapsama alanı ve çekim gücüne ilişkin verilerin ne olduğu hususlarında kamuoyuna açık, ayrıntılı ve karşılaştırılabilir bilgilerin sınırlı olduğu görülmektedir.

Özellikle kırsal bölgelerde ve bölgesel eşitsizliklerin belirgin olduğu illerde, mobil haberleşme hizmetlerinin kalitesi ve erişilebilirliği önemli bir sorun olarak varlığını sürdürmektedir. 5G gibi yeni nesil teknolojilerin yalnızca büyükşehirlerde ve belirli merkezlerde yoğunlaşması, dijital uçurumun daha da derinleşmesine yol açabilecek bir risk taşımaktadır. Başta Diyarbakır olmak üzere birçok ilde yurttaşların mevcut mobil internet hizmetlerinde dahi kesinti, düşük hız ve yetersiz kapsama sorunları yaşadığı bilinmektedir.

Öte yandan, 5G teknolojisine geçiş sürecinde altyapı yatırımlarının maliyeti, yurttaşlara yansıtacak hizmet bedelleri, kullanılan ekipmanların yerli üretim oranı ve operatörler arasındaki rekabet koşulları da açıklığa kavuşturulması gereken hususlar arasında yer almaktadır. Dijital hizmetlere eşit ve kesintisiz erişim, günümüzde temel bir kamusal hak niteliği taşımakta olup, bu alandaki yatırımların şeffaf, dengeli ve kapsayıcı bir anlayışla yürütülmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye genelinde 5G teknolojisi hangi il ve ilçelerde aktif olarak kullanılmaktadır? İl ve ilçe bazında kapsama alanına ilişkin veriler nelerdir?
- 2- 5G altyapısının ülke genelinde yaygınlaştırılmasına ilişkin takvim nedir? Bu kapsamda kırsal bölgeler için öngörülen planlama nasıldır?
- 3- 5G hizmetine ilişkin ortalama indirme ve yükleme hızları il bazında ne düzeydedir?

- 4- Türkiye’de faaliyet gösteren mobil operatörlerin 5G kapsama oranları ve altyapı yatırımları nelerdir?
- 5- Mevcut mobil haberleşme hizmetlerinde (4.5G dahil) çekim gücü ve kapsama sorunlarının yoğun olarak yaşandığı iller hangileridir? Bu sorunların giderilmesine yönelik yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 6- Son üç yıl içerisinde Diyarbakır’da mobil haberleşme altyapısına yönelik yapılan yatırımların tutarı nedir?
- 7- 5G altyapısında kullanılan ekipmanların yerli üretim oranı nedir? Yerli üretimin artırılmasına yönelik yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 8- 5G hizmetine geçiş sürecinde yurttaşlara yansıyacak maliyetler konusunda bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
- 9- 5G altyapısının ülke genelinde dengeli dağılımını sağlamak amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen özel bir program bulunmakta mıdır?